

A NÉBIH szerepe az élelmiszerbiztonsági láncban

dr. Oravecz Márton
elnök

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

oraveczm@nebih.gov.hu

+36/20/390-0451

Budapest, 2016. június 2.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felépítése

A magyar élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság helye a közigazgatásban

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet szerint:

A földművelésügyi miniszter a Kormány:

- agrárpolitikáért,
- élelmiszerlánc-felügyeletért,
- élelmiszeriparért,
- erdőgazdálkodásért,
- földügyért,
- halgazdálkodásért,
- ingatlan-nyilvántartásért,
- környezetvédelemért,
- természetvédelemért,
- térképészetért és
- vadgazdálkodásért

felelős tagja.

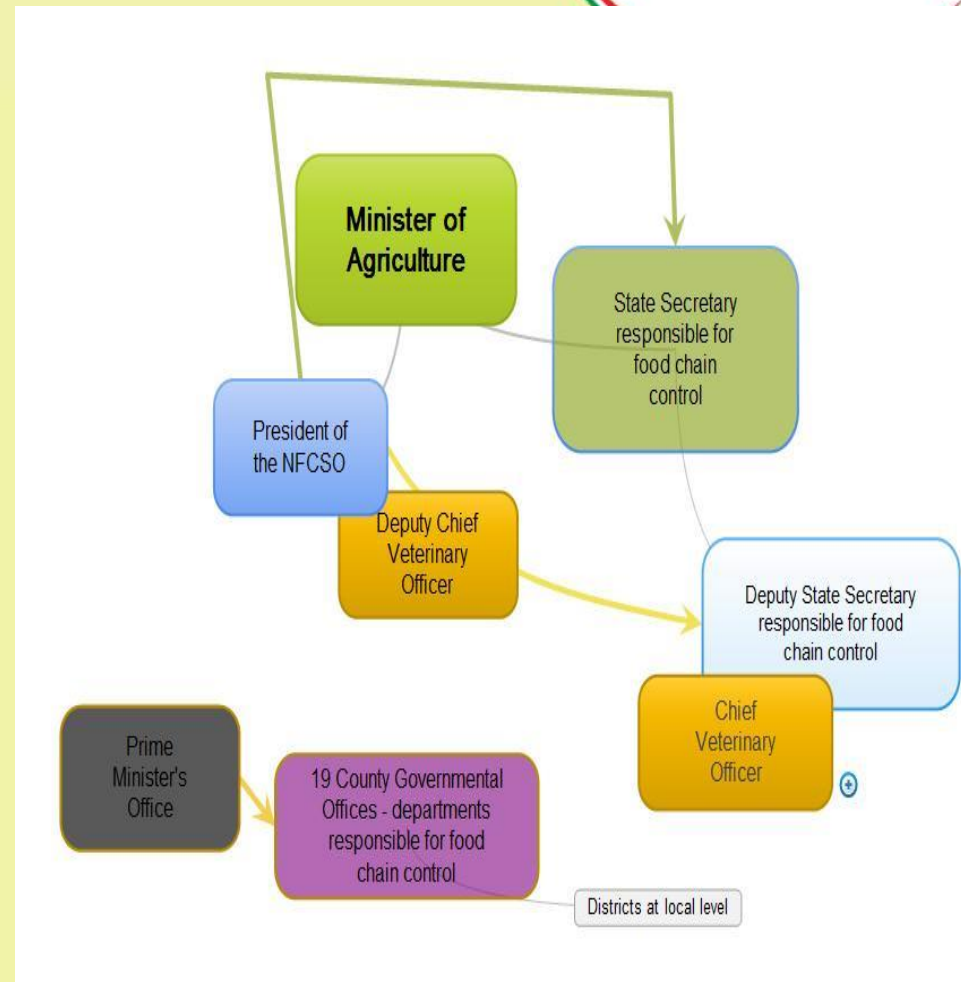

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felépítése és kapcsolatrendszere

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- Földművelésügyi Miniszter
- Élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkár
- Élelmiszerlánc-felügyeletért felelős helyettes államtitkár = országos főállatorvos,
- NÉBIH – elnök = országos főállatorvos helyettes
- Miniszterelnökség – 19 megyei kormányhivatal felelős főosztályai

NÉBIH – sokoldalú hatóság

22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet, a NÉBIH-et a Kormány

- élelmiszerlánc-felügyeleti szervként,
- növénytermesztési hatóságként,
- talajvédelmi hatóságként,
- tenyésztési hatóságként,
- erdészeti hatóságként,
- vadászati hatóságként,
- halászati hatóságként,
- borászati hatóságként,
- mezőgazdasági igazgatási szervként,
- pálinkaellenőrző hatóságként

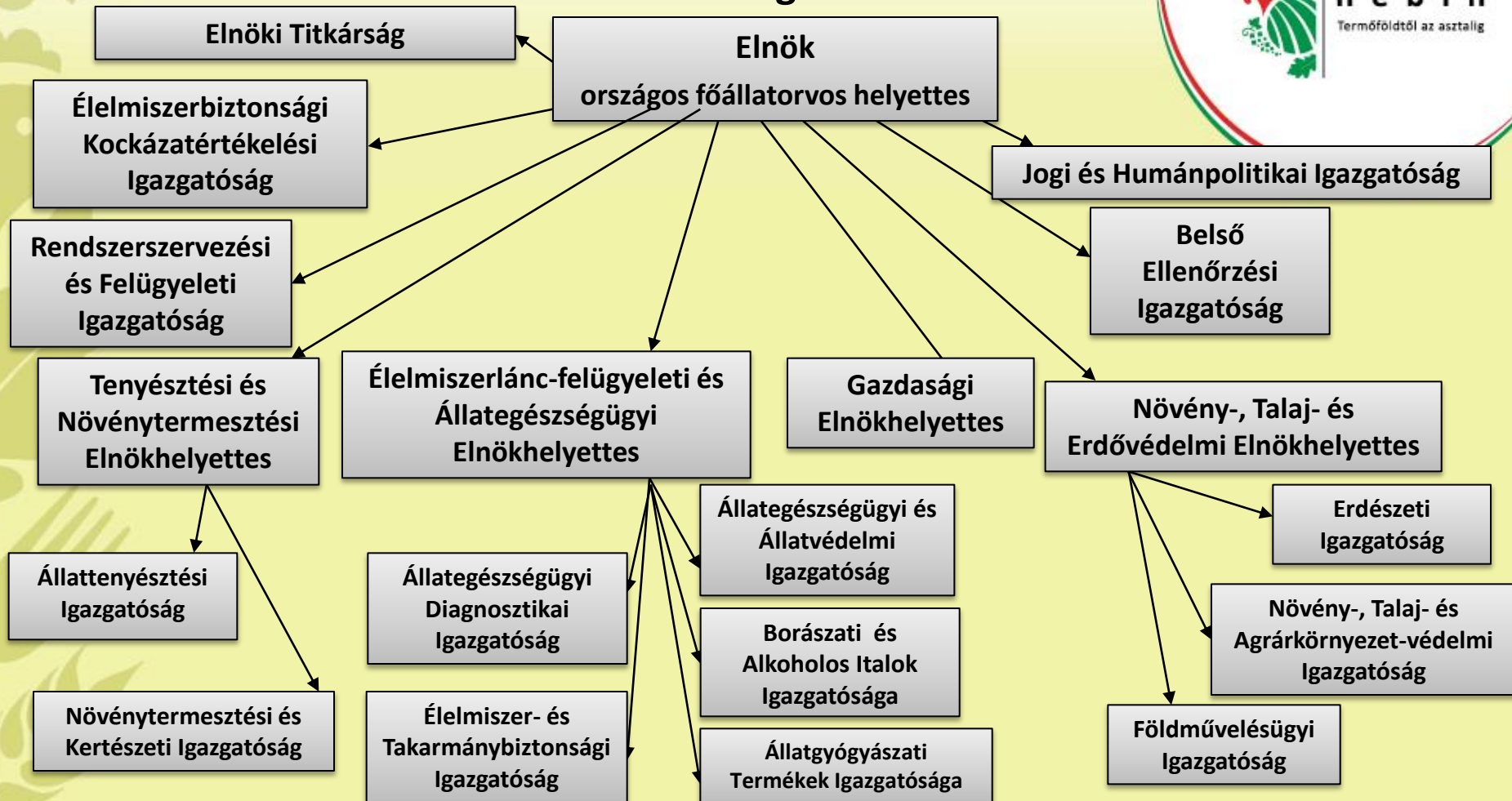
jelöli ki.

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia 10 évre szól

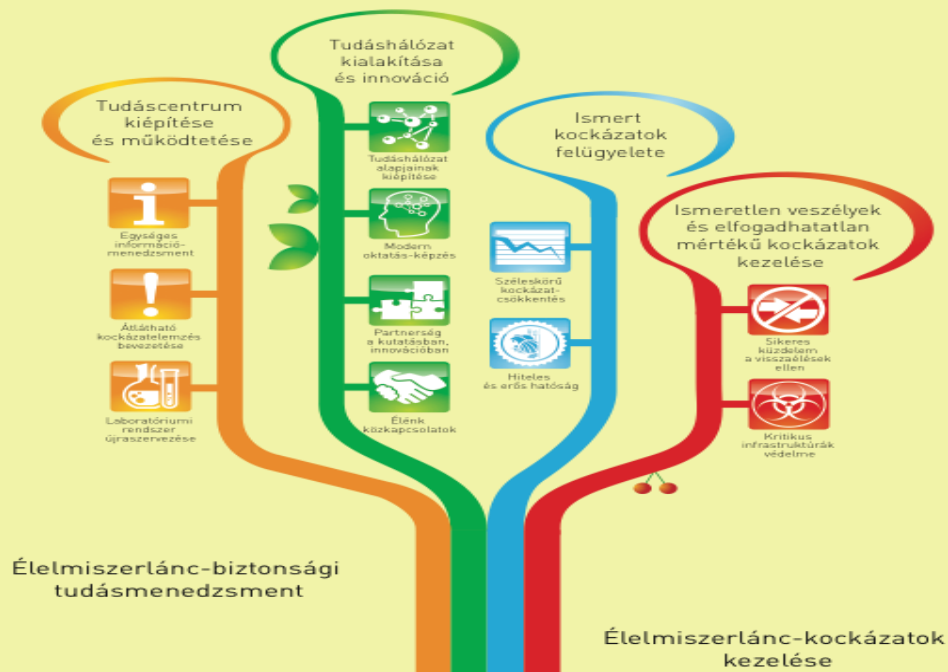

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

✓ 2 pillér;

✓ 4 stratégiai cél;

✓ 11 tematikus program.

Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia

az élelmiszerlánc-biztonság jövője
az elkövetkező 10 évben (2013-2022)

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Cél:

- Az élelmiszerláncban előforduló kockázatok közvetlen kezelése
- Az élelmiszerekkel kapcsolatba kerülő személyek (előállítók, forgalmazók, vállalkozók, fogyasztók) tudásszintjének javítása

Meghatározott feladatok:

- élelmiszerlánc kifejlesztése,
- társadalmi szemléletformálás,
- állami tudásbázis újjáépítése,
- hiteles központi hatóság erősítése,
- innováció
- 400 milliárd Ft forrás szükséges a megvalósításhoz

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Az élelmiszerlánc-szemléletű megközelítés

Hatósági felügyelet

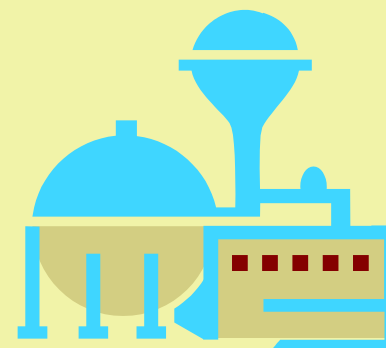

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Termékre

Tevékenységre

Létesítményre

Hatósági felügyelet

Vizsgáljuk:

- Élelmiszerbiztonsági és
- élelmiszerminőségi követelmények teljesülését nyersanyagtól a végtermékig, a teljes élelmiszerláncban,
- az ételekre, összetevőkre vonatkozó megnevezéseket, dokumentumokat
- az ellátási rendszereket,
- az élelmiszer hulladékok kezelését.

Nem vizsgáljuk az ételek tápanyag összetételét.

A tervezett ellenőrzés kockázat alapú, számítógépes rendszerrel meghatározott.

A nem tervezett ellenőrzéseket az élet generálja:

pl. élelmiszer eredetű megbetegedések, szennyezések, pozitív vizsgálati eredmények, bejelentések, kampány ellenőrzések, botrányok stb.

Hatósági ellenőrzések

TERV szerinti ellenőrzések

létesítmények

termékek

SZEZONÁLIS élelmiszerlánc ellenőrzések

tavaszi, nyári, téli

CÉL-ellenőrzések

termék (kenyér, virsli, fagylalt)

tevékenység (bevásárló-kocsik, friss hús forgalmazás, kártevők)

ESETI ellenőrzések - élelmiszerbiztonságot érintő bejelentések nyomán

más hatóság, civil szervezet, fogyasztók

Nyilvántartott létesítmények száma 2015

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Létesítmények	Létesítmények száma
Engedélyköteles élelmiszer-előállító	821
Bejelentésköteles élelmiszer-előállító	5970
Takarmány-előállító és forgalmazó	5 773
Élelmiszer-forgalmazás	40 237
Étkeztetés-vendéglátás	54 221
Összesen	107 022

Hatósági ellenőrzések számokban 2015

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

	Ellenőrzések száma	Észlelt nem-megfelelőség és hiányosság	Kiszabott bírság (Ft)
Talajvédelem	839	255	30 millió
Zöldség-gyümölcs – Növény Termék Ellenőrzés	10 960 (tétel)	929	69 millió
Növényvédelem (előállító, felhasználó, kereskedelem)	5 488	214	12,6 millió
Növényegészségügy (szaporítóanyag előállítók, nagykereskedők és kiskereskedők ellenőrzése)	4 576	52	0,29 millió
Állatgyógyászati termék (előállító, kereskedelem, forgalomba hozatal)	1 296	42	9,48 millió
Állattenyésztés	2 175	13	1,9 millió
Állategészségügy, állatvédelem	51 000	39	13 millió
Létesítmény ellenőrzés	63 140	5 356	758 millió

Hatósági ellenőrzések

Az ellenőrzések kitértek a létesítmények működésének, minőségirányítási és önellenőrzési rendszerének ellenőrzésére és a termékek vizsgálatára is. Az éves monitoring mintavételi tervek szerint megtörténtek a mintavételek, amelyek vizsgálata élelmiszer- és takarmánybiztonsági, valamint minőségi paraméterekre terjedt ki.

Bírság kiszabása a következő jogszabályoknak megfelelően történt:

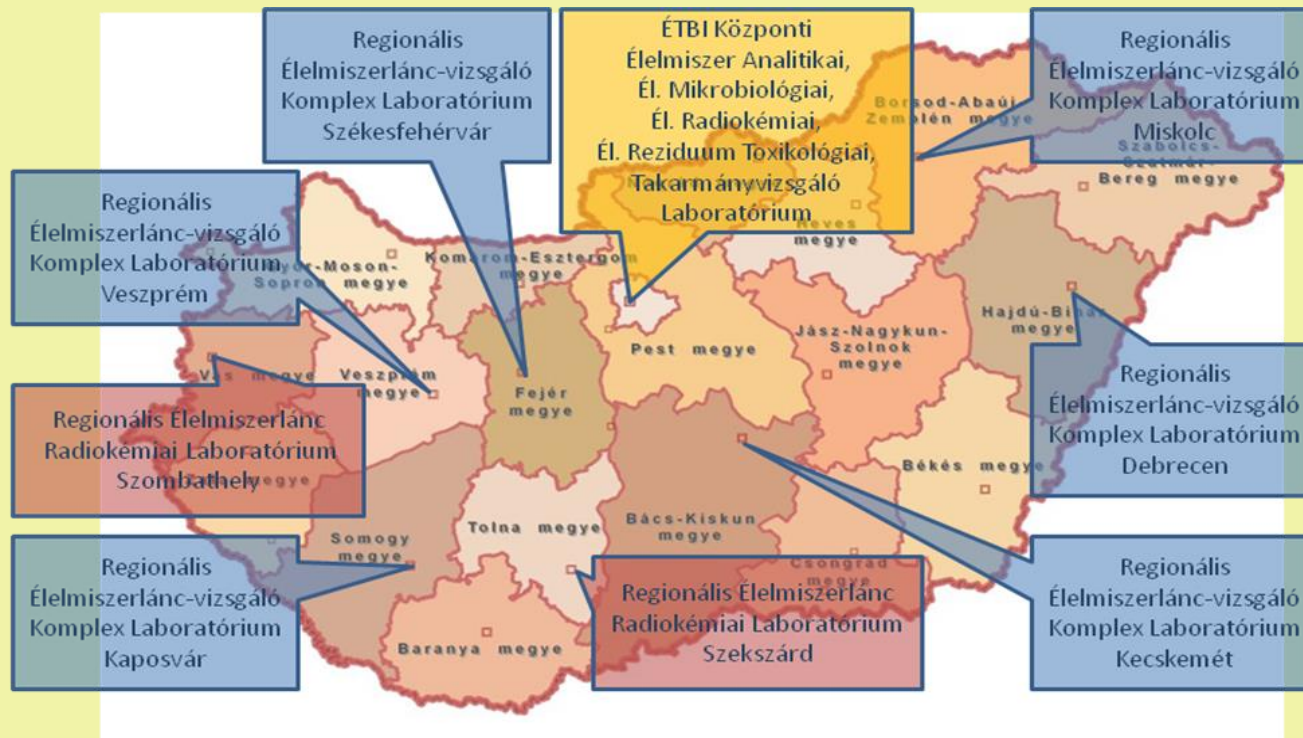
- ❖ **Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény**
- ❖ **Az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről 194/2008. (VII. 31.) Kormányrendelet**

A NÉBIH Laboratóriumi hálózata

- 45 laboratórium,
- ~ 900 000 tétel ellenőrzés,
- ~ 1,8 millió laboratóriumi vizsgálat

Laboratóriumokhoz kapcsolódó feladatkörök

- **Engedélyezi, nyilvántartja és ellenőrzi** az élelmiszerekkel, valamint a takarmányokkal kapcsolatos vizsgálatokat végző nem állami laboratóriumokat.
- Az élelmiszerek és takarmányok minőségével, higiéniájával és biztonságával kapcsolatos **vizsgálatokat** végez (a GMO-vizsgálatokat, az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagokkal kapcsolatos vizsgálatokat, tisztító/fertőtlenítő szerek hatékonyságának vizsgálatát, stb.).
- Elvégzi az **élelmiszer-mérgezések, élelmiszer-fertőzések** kivizsgálásához szükséges laboratóriumi vizsgálatokat.
- Kijelölés alapján **referencialaboratóriumi feladatokat** lát el, és az ehhez szükséges körvizsgálatokban és nemzetközi munkában részt vesz.

Laboratóriumokhoz kapcsolódó feladatkörök

- Ellátja a Radioanalitikai Ellenőrző Hálózat irányítását.
- Részt vesz az új élelmiszer- és takarmányvizsgálati módszerek kidolgozásában, honosításában, továbbá folyamatosan korszerűsíti vizsgálati módszereit.
- Körvizsgálatokat (módszertani, jártassági) szervez, valamint a laboratóriumok különböző hazai és nemzetközi körvizsgálatokon vesznek részt.
- Elkészíti és naprakész állapotban tartja a laboratóriumi élelmiszer- és takarmányvizsgálati módszergyűjteményt.

NÉBIH

Kiemelt Ügyek Igazgatósága

2012 szeptemberében egy új, kiemelt ügyekkel foglalkozó csoport kezdte meg működését.

Megalakulásának indokai, céljai:

- ország teljes területén,
- egy időben akár több helyszínen,
- első fokon eljáró,
- nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező szakemberek segítségével

hatékony fellépés az illegális élelmiszerlánc események esetén.

Több megyét, valamint a lakosság széles rétegét érintő eseményekre gyors reagálás.

NÉBIH

Kiemelt Ügyek Igazgatósága

Az igazgatóság összetétele: élelmiszer-higiénikusok, járványügyi szak-állatorvosok, kertész és agrár mérnökök, jogászok, informatikusok, volt NAV dolgozók (revizor, bűnügyi nyomozók), volt rendvédelmi dolgozók.

Munka módszerek: előzetes adat gyűjtés adatbázisokból, társhatóságok információi, alapos akcióterv, egyidejű lebonyolítás több helyen.

Elért eredmények számokban (a megalakulás óta):

1200 db ellenőrzés

6200 tonna termékkel kapcsolatos intézkedés

3631 tonna megsemmisítése

860.2 millió Ft bírság

9 millárd Ft Áfa és adóelkerülés megállapítása

57 millió Ft eljárásdíj.

36-ból 36 db megnyert bírósági per.

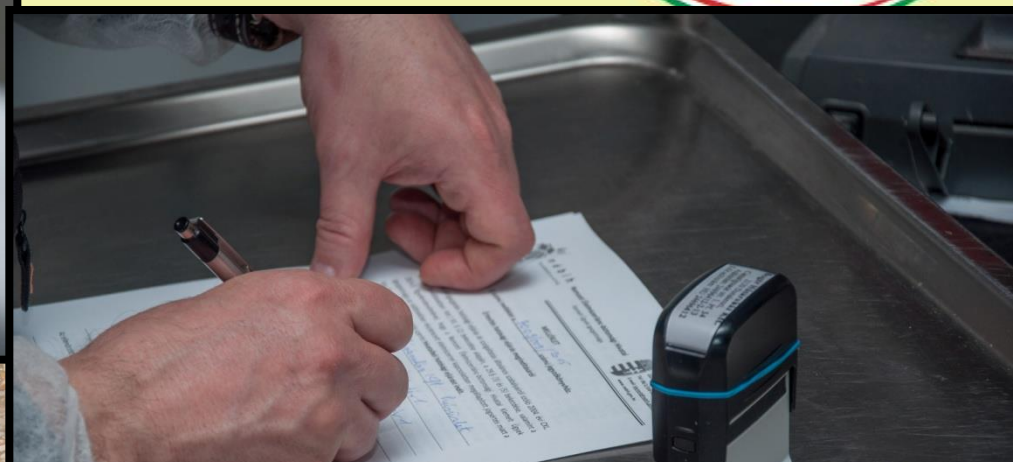

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

1200 ellenőrzés

**860,2 million HUF -
bírság**

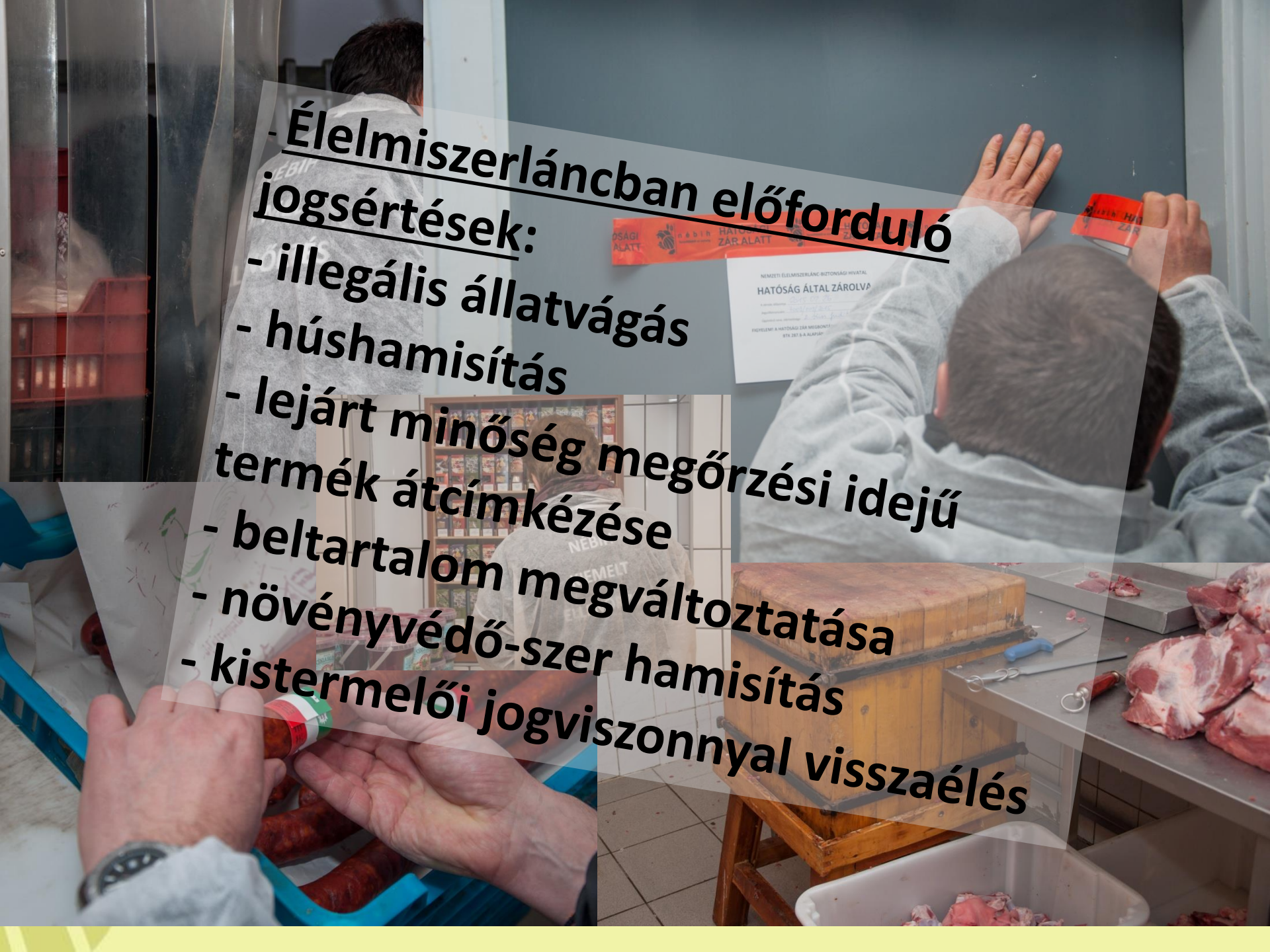
6200 tonna termék

 Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Élelmiszerláncban előforduló jogsértések:

- illegális állatvágás
- húshamisítás
- lejárt minőség megőrzési idejű termék átcímkezése
- beltartalom megváltoztatása
- növényvédőszer hamisítás
- kistermelői jogviszonnyal visszaélés

NFC SO – Directorate of Priority Cases

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Társhatóságokkal való együtt működés:

Terrorelhárítási
Központ (TEK)

Nemzeti Adó-és Vámhivatal
(NAV)

Országos
Katasztrófavédelmi
Főigazgatóság
(OKF)

Országos Rendőr-
főkapitányság (ORFK)

Az élelmiszerlánc-felügyeleti díj I.

- Az Éltv. módosítása vezette be 2012-ben
- Speciális közhatalmi típusú bevétel
- Az élelmiszerlánc valamennyi szereplője évente bevallásra és két részletben fizetésre kötelezett
- Mértéke fő szabály szerint az Éltv. alá tartozó tevékenységekből származó árbevétel 0,1%-a
- 10% kötelezően fejlesztésre fordítandó
- A fennmaradó rész 60%-a a területi igazgatás, 40%-a a NÉBIH bevétele
- A fejlesztési keretből elsősorban korszerű laboratóriumi műszereket szereztünk be és az informatikai szakrendszereinket fejlesztettük
- A fogyasztók és az élelmiszerlánc szereplőinek tájékoztatása, felvilágosítása és a kiemelt ellenőrzések forrását is biztosítja

Az élelmiszerlánc-felügyeleti díj II.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A benyújtott bevallások adatai:

2012-es bevallási időszakban

- 76.741 darab bevallás
- 10.544 Millió HUF (35,7 Millió EUR) értékben

2013-as bevallási időszakban

- 63.069 darab bevallás
- 10.793 Millió HUF (36,5 Millió EUR) értékben

2014-es bevallási időszakban

- 67.000 darab bevallás
- 11.108 Millió HUF (35,4 Millió EUR) értékben

2015-es bevallási időszakban

- 74.069 darab bevallás
- 11.617 Millió HUF (36,9 Millió EUR) értékben

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

MINDEN AZ ÉLELMISZER MIATT VAN

evolúció ← szaporodás ← étel

Az ember élelmiszer nélkül

3 napot bír ki

az ivóvíz is élelmiszer!

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Élelmiszerlánc- biztonság

! minden az élelmiszer előtt !

Élelmiszer (étkezés)

! minden az élelmiszer után !

Élelmiszer:

mindent amit megeszünk

178/2002/EK RENDELETE 2. cikk

E rendelet alkalmazásában az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.

otthon → tudás + tudás + tudás

iparban → tudás és jog/hatóság

[Jog_01\66. kiadás ÉLELMISZER jogszabálygyűjtemény.doc](#)

94 oldal

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

+ minden az élelmiszer előtt 1.

- talajvédelem
- vetőmag-szaporítóanyag, GMO
- vadászat, halászat, erdészet
- növényvédelem (növényvédőszer engedélyezés)
- növényegészségügy
- élelmiszer v. takarmány (raktári kártevők és védekezés)
- állattenyésztés
- állategészségügy (állategészségügyi készítmény engedélyezés)

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

+ minden az élelmiszer előtt 2.

- vágóhíd (halüzem, vadhús feldolgozó)
 - húsvizsgálat v. fogyaszthatósági döntés
- kistermelő
- élelmiszer előállító
- élelmiszer kereskedelem
- vendéglátás és közétkeztetés

+ minden az élelmiszer után

- állati eredetű melléktermék v. hulladék
- trágya – talajerő utánpótlás
- kedvenc állat, kizárva az élelmiszerláncból – ló?
- mi kerül vissza az élelmiszerláncban
és annak mi lesz/lehet a hatása?
(rovar 😊, horgász csali 😊)

élelmiszer - mi a fontos

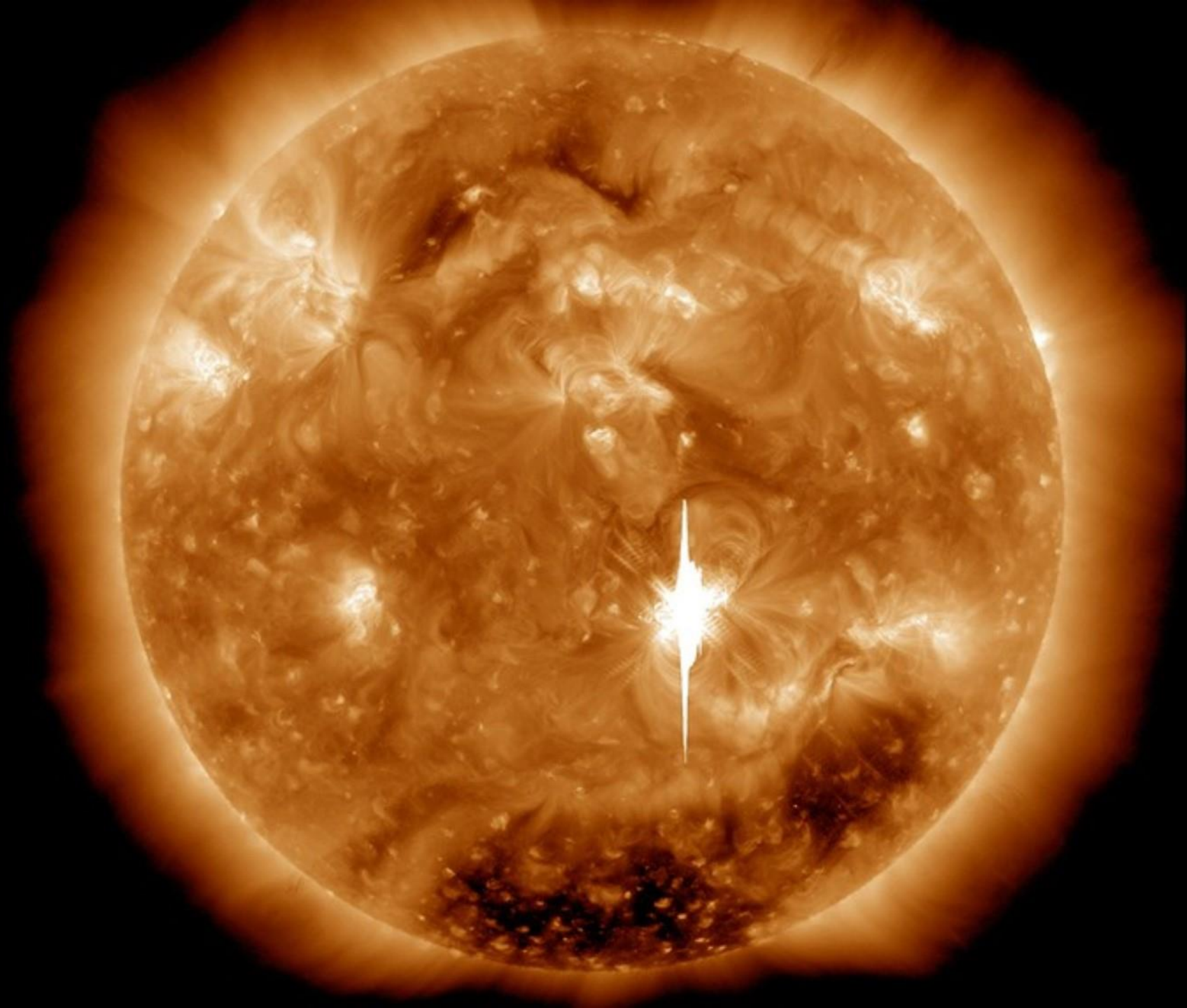

minőség ← biztonság ← mennyiség

ma igen, holnap ? meddig kell visszaugrani ?

létfontosságú – biztonság második „bőre”

létfontosságú v.

kritikus infrastruktúra

létesítmények és gondolkodás

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

HACCP – „normál” üzemi biztonság
és a többi helyzetre felkészült?

- kirúgott - nem felvett munkavállaló
- nem a vállalkozás a célpont, de nagy és gyors árumozgás (ásványvíz, tej, ...)

Tudunk reagálni? Miért mi?

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

állatjárvány v. élelmiszer eredetű „járvány”

- azonnali indulás, mobilitás
- eszközök (fertőtlenítés, munkaruha, ...)
- azonnali, helyben hozott önálló döntés
- hej’ a helyismeret

Állatorvos vezetés alatt

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

élelmiszerlánc-
felügyeleti szerv

növénytermesztési
hatóság

talajvédelmi
hatóság

tenyésztési
hatóság

erdészeti
hatóság

vadászati
hatóság

halászati
hatóság

borászati
hatóság

mezőgazdasági-
igazgatási
hatóság

pálinkaellenőrző
hatóság

Mit teszünk mi holnap ?

Ügyfélbarát, hiteles, következetes hatóság

Kommunikáció és sajtó

Kockázatkezelés – reagálás erősítés

Feketegazdaság, hamisítás-csalás elleni fellépés

Oktatás, képzés, szemléletformálás

Kutatási – innovációs nyitás

Ételt csak okosan!

Az élelmiszer-eredetű megbetegedések közel 70%-a megelőzhető lenne!

nébih
Szupermenta
A termékteszt oldal

[Kezdőlap](#)

[Aktuális](#)

[Terméktesztek](#)

[Tudásbázis](#)

[Mozsár](#)

[Szupermenták](#)

[Galéria](#)

[Videó](#)

[Íránytű](#)

[Rólunk](#)

Szemléletformáló programok

VET-élkedő

(Vegyél! Egyél! Tegyél! az egészségedért)

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Tuti Biztos? nébih
Termőföldtől az asztalig

JÁTSSZ VELÜNK A SZUPER NYEREMÉNYEKÉRT!

KALANDTÁBOR
FÉNYKÉPEZŐGÉP
90x1000 PONT
GENIUS JÁTEK
OKOSTELEFON
PONTNYEREMÉNY

ampz

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Köszönöm a figyelmet!

